

Sisällysluettelo

1

JOHDANTO	11
----------------	----

2

KÄSITTEET	14
2.1 Tavarahan luovutus ja palvelun suoritus	14
2.2 Rakentamispalvelun määritelmä	15
2.3 Kiinteistön määritelmä	17
2.3.1 Määritelmän muutos	17
2.3.2 Kiinteistön käsite ennen 1.1.2017	18
2.3.3 Kiinteistön käsite 1.1.2017 alkaen	19
2.4 Kiinteistöön liittyvät palvelut	28
2.4.1 Edellytykset	28
2.4.2 Kiinteään omaisuuteen liittyvät palvelut	30
2.4.3 Palvelut jotka eivät liity kiinteään omaisuuteen	37
2.5 Uudisrakentaminen	38
2.6 Perusparantaminen	39
2.7 Korjausrakentaminen	39
2.8 Kiinteistöinvestointi	39
2.9 Tavarakaupan säännökset	39
2.10 Myyntimaasäännökset palvelukaupassa	41
2.11 Kiinteä toimipaikka	42
2.12 Kotipaikka	43

3

RAKENTAMISPALVELUT	45
3.1 Rakennustoiminnan arvonnisäverotuksesta	45
3.1.1 Rakentamispalvelujen myynti	46
3.1.2 Rakentamispalvelu työsuhteessa	47
3.2 Milloin yritys maksaa rakentamispalveluiden myynnistä veroa Suomeen	48
3.2.1 Vähäisen toiminnan harjoittaja	48
3.3 Myynti ulkomailla	50
3.4 Rakentamispalvelujen veron peruste	51
3.4.1 Veron perusteen määrittäminen	51
3.4.2 Veron perusteesta vähennettävät erät	52
3.4.3 Veron laskeminen	56
3.4.4 Veron perusteeseen kuulumattomat erät	56

3.5	Kulujen edelleenlaskutus	60
3.5.1	Verokanta.	61
3.5.2	Edelleenlaskuttaja ei-arvonlisäverovelvollinen	61
3.5.3	Omien kustannusten laskuttaminen	62
3.5.4	Läpikulkuerät	62
3.5.5	Myyntimaa edelleenlaskutuksessa	63
3.5.6	Vähennysoikeus	63
3.6	Ajallinen kohdistaminen	64
3.6.1	Suoritettava arvonlisävero ja sen ajallinen kohdistaminen	64
3.6.2	Vähennettävä arvonlisävero ja sen ajallinen kohdistaminen	65

4

	RAKENNUTTAJAPALVELUJEN MYYNTI	67
4.1	Veron peruste	67
4.2	Rakennuttajapalkkion verottomat erät.	67
4.3	Rakennuttajapalkkion arvonlisäverotus oman käytön verona	68

5

	RAKENTAMISPALVELUIDEN OMAN KÄYTÖN ARVONLISÄVEROTUS	70
5.1	Oman käytön verotuksen tilanteita.	70
5.2	Hallinnassa olevalle maa-alueelle rakentaminen	71
5.3	Perustajaurakointi eli gryndaus	72
5.3.1	Perustajaurakoinnin määrittely.	72
5.3.2	Määräysvalta.	73
5.4	Vähennykseen oikeuttamattomaan liiketoimintaan tulevan tai siinä käytössä olevaan rakennukseen kohdistuvat rakentamispalvelut	75
5.5	Rakentamispalvelun omaan käyttöön otto.	76
5.6	Myyntiä varten hankittuun vanhaan kiinteistöön tai osakehuoneistoon kohdistuvat suoritukset	77
5.7	Kiinteistön luovutus ennen käyttöönottoa	78
5.8	Rakentamispalvelujen oman käytön arvonlisäveron peruste	79
5.8.1	Veron perusteen määrittäminen	79
5.8.2	Perustajaurakoinnin veron peruste	80
5.8.3	Välittömät kustannukset	80
5.8.4	Välilliset kustannukset.	84
5.8.5	Veron perusteeseen kuulumattomat erät	87
5.8.6	Takuutyöt, lisä- ja muutostyöt.	88
5.8.7	Tappiollisen urakan arvonlisäverokäsittely	88
5.9	Ajallinen kohdistaminen	90
5.9.1	Suoritettava arvonlisävero	90
5.9.2	Vähennettävä arvonlisävero.	91

6

YHTEENLIITTYMÄT	93
6.1 Työyhteenliittymän verovelvollisuus	93
6.2 Allianssit	95

7

RAKENNUSALAN KÄÄNNETTY ARVONLISÄVERO	96
7.1 Soveltamisen edellytykset	96
7.2 Käännetyn arvonlisäverovelvollisuuden soveltamisalaan kuuluvat palvelut	97
7.2.1 Kiinteistöön kohdistuva palvelu	97
7.2.2 Rakentamispalvelu	99
7.2.3 Työvoiman vuokraus rakentamispalvelua varten	104
7.2.4 Pää- ja sivusuorite	104
7.3 Ostajan ja myyjän asema	107
7.3.1 Edellytykset ostajan osalta	107
7.3.2 Edellytykset myyjän osalta	113

8

METALLIROMUN JA -JÄTTEEN MYYNNIN KÄÄNNETTY ARVONLISÄVEROVELVOLLISUUS	114
8.1 Edellytykset	114
8.1.1 Metalliromu ja -jäte	115
8.1.2 Käyttökelpoinen metallitavara ei ole romua	117
8.1.3 Säilyttämis- ja kuljetuskustannukset	117
8.2 Purkutyo	118

9

ULKOMAINEN ELINKEINONHARJOITTAJA	119
9.1 Arvonlisäverovelvollisuus	119
9.2 Kiinteän toimipaikan määräytyminen	120
9.3 Yleinen käännetty arvonlisävero	121
9.3.1 Rekisteröityminen ilmoituksenantovelvolliseksi	122

10

KIINTEISTÖHALLINTAPALVELUIDEN ARVONLISÄVEROTUS	124
10.1 Kiinteistöhallintapalveluiden oma käyttö	124
10.2 Kiinteistöhallintapalvelut	125
10.3 Arvonlisäverovelvollisuudesta	127
10.4 Palkkakustannusten 50 000 euron raja	130
10.5 Arvonlisäveron suorittaminen	132

11

KIINTEISTÖJEN LUOVUTUS	134
11.1 Arvonlisäverolliset ja -verottomat luovutukset	134
11.1.1 Vuokrauksen yhteydessä luovutettavat tavarat ja palvelut	136
11.1.2 Pysyvät koneet ja laitteet	137
11.1.3 Avokonttorit ja työpisteet	137
11.1.4 Varastointipalvelut	138
11.2 Kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuminen	139
11.2.1 Hakeutumisen edellytykset ja vaikutukset	139
11.2.2 Hakeutumisen ajankohta	143
11.2.3 Verovelvollisuuden päättymisen	144
11.3 Pysäköinti	144
11.4 Kiinteistöleasing	147

12

VÄHENNYSOIKEUS	149
12.1 Yleinen vähennysoikeus	149
12.1.1 Ulkomainen arvonlisävero	151
12.2 Yrityksen omaan liiketoimintaan kohdistuvat kulut	152
12.3 Suoraan ja välittömästi kohdistettavat kulut	153
12.4 Yleiskulut	156
12.4.1 Yleiskulujen laskemisesta	158
12.4.2 Liikevaihtojen perusteella tehty laskelma	160
12.4.3 Muita yleiskulujen jakoperusteita	161
12.5 Vähennysoikeus kiinteistöistä	163
12.6 Vähennysoikeuden rajoitukset	166
12.6.1 Hankinta muuhun kuin liiketoimintaan	166
12.6.2 Kiinteistöt	166
12.6.3 Osakkeet	169
12.6.4 Edustuskulut	172
12.6.5 Autot	175
12.6.6 Yrityksen muut vähennyskelvottomat kustannukset	178

13

KIINTEISTÖINVESTOINTIEN TARKISTUSMENETTELY ..	191
13.1 Yleistä menettelystä	191
13.2 Tarkistusoikeus- ja velvollisuus	192
13.3. Tarkistus aika	194
13.4 Tarkistusoikeuden- ja velvollisuuden siirto	198
13.5 Kertatarkistus	200
13.6 Ennen tarkistuskauden alkua tapahtuvat muutokset kiinteistössä	201

14

LASKUT JA SELVITYKSET	202
14.1 Laskun käsite	202
14.2 Myynnit, joista myyjän on annettava lasku	202
14.3 Laskumerkinnät	203
14.4 Selvitys rakentamispalvelusta	204
14.5 Selvitys tarkistusosoikeuden ja -velvollisuuden siirrosta	205
14.6 Selvitykset energiahyödykkeistä	205
14.7 Virheellinen tai puutteellinen lasku	206
14.8 Laiminlyöntimaksu laskuja koskevista puutteista	206
14.9 Laskujen, tositteiden ja selvitysten säilyttäminen	207

15

MAKSUPERUSTEINEN ARVONLISÄVERO	208
15.1 Liikevaihto enintään 500 000 euroa	208
15.2 Liikevaihto yli 500 000 euroa	209
15.3 Maksuperusteen rajoitukset	210

16

ARVONLISÄVERON KIRJAAMINEN	211
16.1 Kirjausmenettelyt	211
16.1.1 Nettokirjausmenettely	211
16.1.2 Bruttokirjausmenettely	212
16.1.3 Arvonlisäveron kirjaamisesta	212
16.1.4 Rakentamispalveluiden oman käytön arvonlisäveron kirjaaminen	214
16.1.5 Osittainen vähennysoikeus ja kokonaan vähennyskelvottomat hankinnat	214
16.2 Tilinpäätös	214

17

OMA-ALOITTEISTEN VEROJEN ILMOITTAMINEN JA MAKSAMINEN	216
17.1 Yleistä	216
17.2 Ilmoitusvelvolliset	217
17.3 Verokausi	217
17.3.1 Verokauden määräytyminen	217
17.3.2 Arvonlisäveroilmoituksen ja maksun määräaika	218
17.4 Veroilmoitus oma-aloitteisista veroista	220
17.5 Ilmoituksella olevan virheen korjaaminen	231
17.5.1 Pääsääntönä korvaava ilmoitus (oikaisuilmoitus)	231
17.5.2 Korjauksen syy	232
17.5.3 Vähäinen virhe	232

17.6	Ilmoituksen antaminen myöhässä – myöhästymismaksu	233
17.7	Ilmoituksen antamatta jättäminen	235
17.8	Maksaminen ja palautukset.	236
17.9.	Maahantuonnin arvonlisäverotusmenettely	237
17.9.1	Toimivaltainen viranomainen	237
17.9.2	Maahantuonti Suomessa	238
17.9.3	Maahantuonnin arvonlisäveron suorittaminen	238
17.9.4	Maahantuonnin arvonlisäveron ilmoittaminen	239

18

ARVONLISÄVERON YHTEENVETOILMOITUS	242
---	-----

19

MENETTELYISTÄ	245
19.1 Kirjallinen ohjaus ja ennakkoratkaisu	245
19.2 Virheen oikaisu.	246
19.3 Muutoksenhaku	246
19.4 Erityiset määräajat	249
19.4.1 Jatkettu määräaika	249
19.4.2 Pidennetty määräaika.	249
19.4.3 Rikospöytäkirjan määräaika	250
19.5 Sanktiot.	251
19.5.1 Myöhästymismaksu	251
19.5.2 Veronkorotus	253
19.5.3 Laiminlyöntimaksu	256
19.5.4 Viivästyskorke	257

20

VERONUMERO JA RAKENTAMISILMOITUKSET	258
20.1 Veronumero.	258
20.2 Rakentamisilmoitukset	259
20.2.1 Tilaaajan tekemä urakkailmoitus	259
20.2.2 Työntekijätiedot	262
20.2.3 Tietojen ilmoittaminen	264

LIITTEET

Liite 1.

Esimerkki rakennusurakan arvonlisäveron kirjaamisesta pääurakoitsijan näkökulmasta.	266
--	-----

Liite 2.

Esimerkki omaan lukuun rakentamisen arvonlisäverokirjauksista.	268
--	-----